

عنوان مقاله:

فراورد و یادکرد آن در قصه های عامیانه ایران زمین (بررسی موردی: قصه حسن آرا)

محل انتشار:

چهارمین همایش نگاهی نو به زبان و ادب عامه (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سیدحسین طباطبایی - دانشجوی دوره دکتری رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مازندران

احمد غنی پور ملکشاه - دانشیار دانشگاه مازندران

مرتضی محسنی - دانشیار دانشگاه مازندران

مسعود روحانی - دانشیار دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

داستان های عامیانه، بخش قابل توجهی از ادب عامه ایرانی را شامل می شود. دقت نظر در این قبیل قصه ها، صرف نظر از جنبه ادبی، درپچه ای به شناخت جهان پررمز و راز فرهنگ مردم در گذشته های درودست می گشاید. قصه حسن آرا تک نسخه ای از داستانی عامیانه است که به احتمال فراوان، فردی به نام محمد ریاض در عصر صفویه، آن را نوشت و در گنجینه نسخ خطی دانشگاه لایپزیک نگهداری می شود. این کتاب، قصه سرگذشت توانگرزاده ای به نام حسن آرا را روایت می کند که با چهار زن پیوند ازدواج می بندد. این چهار زن، نماد حسن زن در چهار دوره پیشاتاریخی و تاریخی ایران بزرگ به شمار می آیند. از این میان دو زن، دارای کارکرد و دلالت اسطوره ای و دو زن دیگر دلالت تاریخی دارند. نوشتار پیش رو می کوشد با تحلیل متن داستان، هم نگاهی به سیمای زنان چهارگانه قصه بیندازد و هم نماهای اساطیری و تاریخی در پیوسته با خوارزم را به کمک نشانه های درون متنی و برون متنی بازشناساند. هدف کلی ما، نشان دادن یکپارچگی فرهنگی ایران و سرزمین های فراورد در گذشته های دوردست است.

کلمات کلیدی:

قصه حسن آرا، خوارزم، زن، اسطوره شناسی، داستان عامیانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/979137>

